

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32,—, polletno Din 16,—, četrtletno Din 9,—, inozemstvo Din 64,—. — Poštno-čkovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000,—, pol strani Din 1000,—, četrt strani Din 500,—, 1/8 strani Din 250,—, 1/16 str. Din 125,—. Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Maribor dobi okrožni inspektorat.

Predsednik ministrskega sveta in minister notranjih zadev general Peter Živkovič je na osnovi členov 20. in 22. zakona o naslovu in razdelitvi kraljevine na upravna področja od 3. oktobra 1929 dne 24. oktobra odredil, da se v posameznih banovinah ustanovi 22 okrožnih inspektoratov, in sicer v savski banovini 3, v vrbaski 2, v primorski 1, v drinski 3, v zetski 3, v dunavski 4, v moravski 2, v vardarski 3, v dravski 1, in sicer s sedežem v Mariboru.

Kakšen je delokrog okrožnih inspektorjev, ki opravljajo posle okrožnih inspektoratov, in kaj spada v njihovo pristojnost? O tem določa uredba, da spada v delokrog in pristojnost okrožnih inspektorjev naslednje:

1. Skrb nad javno varnostjo na področju inspektorata.
2. Nadzorstvo nad uradovanjem oblasti in organov občne uprave in nad delom občinskih uprav in njihovih organov, kakor tudi nad organi ustanov, ki so podrejene oblastvom občne uprave.
3. Izdajanje navodil oblastvom občne uprave glede uspešnega izvrševanja službe.

Okrožni inspektorji so dolžni izdajati vsem sreskim načelnikom ter političnim oblastvom in organom naredbes za ohranitev javne varnosti ter za podvzemanje potrebnih zakonskih ukrepov v primerih, kadar je javna varnost od zunaj ogrožena ali kršena in ko morajo sami v primeru potrebe voditi akcijo organov javne varnosti. Predvsem morajo skrbeti za državno varnost, za osebno in imovinsko nedotakljivost ter za pobijanje kriminalnosti in za ohranitev javnega reda.

Nadzorstvo nad delovanjem oblastev in organov opravljajo okrožni inspektorji s tem, da pregledujejo oblastva občne uprave in da o stanju uprave in o delovanju njenih organov pošiljajo banu poročila. Pritožbe proti nepravilnemu delu oblastev in proti postopanju dotičnih organov sprejema in rešuje okrožni inspektor osebno, ali pa s pomočjo podrejenih oblastev in organov. Okrožni inspektor pozove na odgovornost uslužbenca za nepravilnost v službi in izven nje ter dostavlja po izvršeni preiskavi dotične akte pristojnim

oblastvom v nadaljno rešitev. Pritožbe sprejema pismeno, v posebnih okoliščinah tudi na zapisnik in ima postopati tudi v primerih, ako izve osebno, da gre za nepravilnosti posameznih oblastev ali organov notranje uprave. Na enak način ima preiskati tudi vse, kar mu predloži ban v ugotovitev in v pregled.

V nadzorstvo okrožnih inspektorjev spada tudi delo splošnih oblastev in njihovih organov, kar ne izključuje redne pristojnosti državnih oblastev. Vse te posle opravljajo okrožni inspektorji kot organi bana in v njegovem imenu.

Okrožni inspektorji so dolžni skrbeti za pravilno in naglo opravljanje poslov ter v to svrhu dajati pri vsaki priliki upravnim oblastvom pismena

Finančna ureditev banske uprave.

Na osnovi člena 25. o naslovu in razdelitvi kraljevine na upravna področja z dne 3. oktobra 1929 je predsednik vlade in minister notranjih zadev general Peter Živkovič v sporazumu z ministrom financ 23. oktobra podpisal in proglasil uredbo o določitvi imovine, o načinu uprave in budžetiranja banovin ter o likvidaciji imovinskih odnošajev dosedanjih okrajnih in oblastnih samouprav. Uredba ima 48 členov ter med drugim določa sledeče:

Vsaka banovina ima še svoj posebni banovinski proračun dohodkov in izdatkov. Proračunsko leto se začne s 1. aprilom in traja do 31. marca. Budžet sestavlja ban s svojimi strokovnimi referenti. Posamezne partije obsegajo dohodke in izdatke iste prirode. Svote iz posameznih partij se smejo izdati samo za ono čemur so namenjene ter v iznosu, kakor so določene v proračunu. Banovinski proračun je javen in mora tvoriti celoto.

Izdatki banovinskega proračuna

so ti-le:

1. Izdatki, ki po posebnih zakonih obremenjujejo banovine.

ali ustmena navodila. Oni imajo pravico izrekat kazni nad vsemi podrejenimi uslužbenci na osnovi čl. 124 do 127 zakona o notranji upravi.

V uredbi, s katero se ustanavljajo okrožni inspektorati ter se odreja njihova pristojnost, je še posebno važna ta-le določba: »Posameznim okrožnim inspektoratom se lahko po potrebi ter na predlog bana in s sklepom ministra notranjih del dodeljujejo posli občne uprave.« Ta določba omogočuje dekoncentracijo uprave v banovinah samih. In to je ne samo umestno in primerno, marveč tudi porebno, in sicer iz istih razlogov, iz katerih se je uprava v državi dekoncentrirala (iz Beograda kot središča prenesla) na banovine. Hitro in pravilno reševanje poslov je tudi v banovini potrebno, in zato je želeli, da se delokrog okrožnih inspektoratov razširi na čim največ poslov občne uprave. V tem smislu pozdravljamo ustanovitev okrožnega inspektorata v Mariboru, v čegar področje spada vse ozemlje nekdanje mariborske oblasti.

2. Osebni izdatki za prevzeto osebo samoupravnih uradov in ustanov, posebej za upravno osebo, razdeljeno na gradbeno, zdravstveno, poljedelsko, šumsko in rudarsko, trgovsko in industrijsko stroko ter socialno politiko, kakor tudi za osebo do vključno druge skupine III. kategorije, ki ga postavlja ban v svojem delokrogu.

3. Materijalni izdatki za potrebe uradov in ustanov.

4. Odplačila banovinskih dolgov in obresti.

5. Izdatki za nepredvidene potrebe.

Dohodki banovin,

ki se morajo postaviti v proračun, so naslednji:

1. Dohodki posestev, ki pripadajo banovinam.

2. Dohodki od raznih banovinskih ustanov, zavodov, podjetij itd.

3. Doklade na državne davke; doklade brez odobritve ministrstva financ ne smejo presegati 10 odstotkov.

4. Samostalne banovinske dajatve, ki jih odstopi država od svojih dohodkov v celoti ali v gotovih odstotkih.

5. Razni izredni dohodki.